

MAGASINET
stefanus

43. ÅRGANG – NR. 7 / DESEMBER 2013

Tur Abdin i Tyrkia:
**Bli med inn i
«gudstjenerens fjell»**

Side 4-5

JUL FOR DE FORFULGTE

Les om juletradisjoner fra fire forskjellige land.

Side 6-7

EGYPT

Mellom krise og håp.

Side 8-9

PAKISTAN

Intervju med Peter Majeed om det å være kristen pakistaner.

Side 12

MEDIA

Forfølgelse og trosfrihet: Økt medieoppmerksomhet?

Side 13

Foto: Lars O. Flydal

LEDER

Rett til å tro

Synspunkter på lederen kan sendes direkte til:
hag@stefanus.no

Trosfrihet er viktig. Når retten til tro begrenses, utfordres eller bagatelliseres, aktiveres Stefanusalliansens ryggmargsrefleks. Vi reagerer.

Når troende utsettes for desinformasjon, diskriminering eller forfølgelse, skjer det samme. Vi ber. Vi protesterer. Vi handler.

Stefanusalliansen er opptatt av tro. Vi har alltid vært det. Organisasjonen ble faktisk til «i tro». Kristne kvinner og menn responderte spontant på smertefulle historier fra lidende og forfulgte kristne i det tidligere Sovjetunionen og Øst-Europa for øvrig. Noe måtte gjøres. Noen trengte deres støtte.

Slik er det fortsatt. Verken politiske omskiftninger eller navneendringer har svekket Stefanusalliansens kamp for tro og trosfrihet. Vi står fortsatt i stormen.

Stefanusalliansen er både en misjonsorganisasjon og en organisasjon som kjemper for trosfrihet som en grunnleggende menneskerettighet. Dette betyr

- at vi med utgangspunkt i en kristen virkelighetsforståelse, et kristent menneskesyn og kristne verdier, strekker ut våre hender til forfulgte kristne, kjemper mot forfølgelse, og arbeider for religionsfrihet og trosfrihet der hvor den trues og krenkes.
- at vi med utgangspunkt i artikkel 18 i FNs verdenserklæring om menneskerettigheter understreker trosfrihet for alle som en grunnleggende menneskerettighet: «Enhver har rett til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å skifte religion eller tro, frihet til enten alene eller sammen med andre, og offentlig eller privat, å gi uttrykk for sin religion eller tro gjennom undervisning, utøvelse, tilbedelse og ritualer.»
- at vi med utgangspunkt i Bibelens misjonsbudskap og Jesu befaling til den kristne kirke ønsker å bidra til å formidle evangeliet i ord og handling til unådde folkegrupper; til tro, frelse og etterfølgelse. Vi ønsker særlig å engasjere oss i land hvor åpen misjonsvirksomhet blir hindret.

- at vi i hele vår virksomhet yter praktisk omsorg for hele mennesket og utøver kristent samfunnsansvar.

Stefanusalliansen er en evangelisk organisasjon som bygger på Den Hellige Skrift, den apostoliske og nikenske trosbekjennelse, og med Lausanne-pakten som sentralt uttrykk for kristendommens grunnsannheter. For å nå våre mål søker vi samarbeid med og støtte fra forskjellige kirkesamfunn, menigheter, organisasjoner, miljøer og enkeltpersoner som med ulik styrke og på ulik måte deler Stefanusalliansens formål og oppdrag.

Tro er et grunnleggende element i menneskers liv. Troens innhold kan variere, men vår tro og vårt livssyn er en «virkelighetsramme» som vi orienterer oss ut fra. Vi kan både snakke om en «virkelighetsforståelse» (tanker, ideer, realiteter), «virkelighetsorientering» (verdier), «virkelighetsopplevelse» (følelser) og en «virkelighetsrespons» (handlingsmønstre). Å bli presset på tvers av egen samvittighet, overbevisning, hva en regner for rett og sant, og å bli forfulgt for sin tros skyld, strider både mot det sant menneskelige, den moderne rettsstat og vår sivilisasjon.

For få dager siden hadde jeg besøk av Sergey Rakhuba, en av våre samarbeidspartnere. Sergey fortalte med stor innlevelse om forfølgelsene både mot kristne og andre i det tidligere Sovjetunionen. Han fortalte om gleden over å stå på Den røde plass i Moskva og se det gamle sovjetiske flagg bli senket fra flaggstangen og erstattet med et nytt flagg. Begeistringen var stor. Samtidig gav Sergey oss en advarsel:

– Vi trodde løven var død, men det er den ikke. Den sover med det ene øye åpent. Kampen for trosfrihet er slett ikke over.

Hans Aage Gravaas
Generalsekretær

Utgiver Stefanusalliansen
Ansvarlig redaktør Hans Aage Gravaas
Redaktør Kristin Storaker
Redaksjon Jon-Geir Dittmann
Elisabeth Engelsen
Gisle Skeie
Hilde Skaar Vollebæk
Geraldine Fagan (Moskva)

Design og trykk Kai Hansen Trykkeri
Forsidefoto Erlend Berge
Opplag 18 000
Kontor Trondheimsveien 137
Postadresse P.b. 6603 Rodeløkka, 0502 Oslo
Telefon 23 40 88 00
Telefaks 23 40 88 01

E-post post@stefanus.no
Hjemmeside www.stefanus.no
Styreleder Jan Gossner
Repr.skapsleder Lars Inge Magerøy
Org. nr. 970276432
Bankgiro 3000 14 57922 Gavekonto
Revisor BDO AS

Hjelp nordkoreanske flyktninger!

De har flyktet fra verdens mest undertrykkende regime, vanlige mennesker som du og jeg. Mange legger ut på den farefylte ferden i ren desperasjon for å overleve matmangelen i Nord-Korea, andre for å komme unna undertrykkelsen.

Etter å ha krysset grensen til Kina, risikerer de å bli tvangsreturnert tilbake til Nord-Korea og lever i konstant frykt for å bli oppdaget, enten av kinesiske myndigheter eller infiltratører fra hjemlandet. De vet at hvis de blir oppdaget, venter harde avhør, tortur og fengsel. Hvis de i tillegg er tatt for å ha hatt kontakt med kirker eller misjonærer, eller selv å ha blitt kristne, er sannsynligheten stor for å sendes til de fryktede arbeidsleirene eller å straffes med døden.

I Kina blir nordkoreanske flyktninger ansett som illegale økonomiske immigranter og står helt uten rettigheter. Mange av dem som kommer er kvinner, og de løper stor risiko for å bli utsatt for menneskehandel og

tvangsgifting med kinesiske menn. Hvis de får barn, må barna bli igjen i Kina hvis mødrene blir tvangsreturnert. Gravide kvinner som tvangsreturneres, blir ofte utsatt for tvungen abort av nordkoreanske myndigheter. Noen må drepe sine nyfødte barn.

Blant de få som velger å hjelpe disse utsatte flyktningene er kirker og kristne misjonærer, til tross for risiko for å bli straffet. Dette fører til at flere nordkoreanere blir kristne etter at de har kommet til Kina. Både deres nye tro og deres kontakt med kristne øker risikoen for å sendes til arbeidsleir eller dømmes til døden, hvis de skulle bli tvangsreturnert.

Siden Kina ikke anerkjenner nordkoreanere som flyktninger, kan de ikke søke asyl i Kina, men må med hjelp av menneskesmuglere ta seg til et tredje land, slik at de kan søke om asyl der, eller søke på den sørkoreanske ambassaden i landet. Kina

Nordkoreansk jente (Foto: Stefanusalliansen)

tillater heller ikke FNs flyktningeorgan UNHCR å operere fritt, slik at de kan vurdere flyktningenes status eller gi dem nødvendig hjelp.

I 2009 ble de to kristne kineserne, Li Mingshun og Zhang Yonghu, dømt til henholdsvis ti og syv års fengsel, bare for å ha gitt nordkoreanske flyktninger humanitær hjelp og hjulpet dem til å komme over grensen til Mongolia.

Vi ønsker å legge press på kinesiske myndigheter, slik at de slutter å tvangsreturnere nordkoreanske flyktninger og gir FN tilgang til flyktningene, samt at de løslater de to kristne kineserne. Din stemme trengs!

Appellbrev og praktisk informasjon finner du på www.stefanus.no

Med vennlig hilsen
Lisa Winther, rådgiver menneskerettigheter

stefanus alliansen SAMMEN FOR DE FORFULGTE

BLI EN SMS-AKTIVIST!
SEND SMS:
ROP
<DITT NAVN>
TIL 2377

DIN STEMME
MOT
URETT

Motta ca en melding i måneden.
Koster kr 6 pr melding.
For å stoppe avtalen,
send ROP STOPP til 2377.

Klokka er fem på tolv i Tur Abdin

Under flyets nedstigning til byen Mardin i Øst-Tyrkia legger jeg fra mitt vindussete merke til det spesielle landskapet. Gylne, brunsvide fjellsider uten trær. «Utmerket for å grave munkehuler i», sier Zeki Aydin, min sidemann og reiseleder, som kommer fra dette spesielle området.

Tekst: Jon-Geir Dittmann

Og nettopp eneboere som i kristenhetens tidligste tider vendte seg bort fra «verden» og søkte Gud i sine huler, er noe av kjernen i den åndelige arven i området Tur Abdin, som betyr «gudstjenerens fjell». Hulene finnes fortsatt, men eremittene er borte. Om ikke lenge kan også den siste prest ha reist bort.

Kristen sivilisasjon – mot slutten?

Vi er langt øst i Tyrkia, helt på grensen til Syria. Mot øst skimtes i det fjerne røyk fra oljefeltene i Irak. Mot sør ses den fruktbare og flate Mesopotamia-sletten. Vi er i det eldgamle kulturområdet mellom elvene Eufrat i vest og Tigris i nord og øst.

Her finnes restene av en kristen sivilisasjon som er i ferd med å gå tapt. En gang bodde det flere hundre tusen syriakere her. I dag er kun 2 000 igjen. Dersom det ikke tas betydelige grep for å stanse utvandringen av de kristne, er jeg redd dette området innen en generasjon eller to vil være uten et kristent nærvær. Det vil i så fall bety punktum for en kristen sivilisasjon som har vart sammenhengende siden den aller første kristne tid. Alle- rede nå står mange kirker og klostre tomme.

«Syriakere»

Zeki kommer selv fra Tur Abdin. Han kaller seg og sitt folk for «suryoyo»; «syriacs» på engelsk, «syriakere» på norsk. Dette må ikke forveksles med syrere som er borgere i staten Syria. Syriakere har sine kjerneområder i Syria og i Irak. De fleste tilhører den syrisk-ortodokse kirke som fører sine røtter helt tilbake til Antiokia der de kristne ifølge Apostelgjerningene kapittel 9 første gang ble kalt nettopp «kristne». Kirkens overhode, Hans hellighet patriark Ignatius Zakka Iwas, har sin base i Sednaya utenfor Damaskus i Syria.

Syriakerne regner seg som en egen etnisk folkegruppe som har vært i området i flere tusen år, etterkommere av arameerne. Det gamle arameiske språket ligger tett opp til Jesu eget tungemål. Det brukes ikke lenger i dagligtale, men lever videre i kirkens liturgi.

To munkere viser vei til Mor Gabriel-klosteret. Utsikt over Tur Abdin. (Foto: Erlend Berge)

Fra utfremføringen av «Sangen fra Katakomben» i Kulturkirken Jakob. (Foto: Stefanusalliansen/Skeie)

Derfor er klostrene i Tur Abdin så viktige. Her får ungdommer opplæring i dette språket og i kirkens teologi. Ifølge tyrkisk lov er det forbudt for kirkene å utdanne sine egne prester. Alt ikke-tyrkisk og ikke-muslimsk strider mot den tyrkiske enhetskulturen og republikkens idealer. Men syriakerne finner løsninger likevel. Elevene går på vanlig skole på dagtid, og i klosterschule resten av dagen og i helgene.

Mor Gabriel-klosteret

I klosteret Mor Gabriel, som er det eldste og mest betydningsfulle av dem, er jeg med på kveldsbønnen. En ung diakon svinger røkelseskarret. En håndfull unge gutter står rundt to lesepulten og synger vekselvis mot hverandre. Biskopen står i midten ved alteret. Sangstilen er typisk orientalsk og minner meg om bønneropene fra de muslimske minarettene. Men tekstene er fra Bibelen.

Zeki stiller seg opp der framme. Selv om han bare er her på besøk, er det helt naturlig for ham som vigslet diakon å være med i sangen. Dette stoffet lærte han utenat da han var klostergutt i åtte år i det kjente Mor Gabriel-klosteret, det eldste av dem alle fra år 397.

Utvandrede syriakere

Det er mange år siden Zeki bodde i Tur Abdin. De siste årene arbeidet han i Bibelselskapets bokhandel i Istanbul, men nylig ble han oppfordret til å komme til Sverige der det bor ca 80 000 syriakere. En menighet i Örebro trengte Zeki som lærer for barn og unge i det gamle arameiske språket og i tros læren. Det handler om å bevare deres identitet som et kristent folk i fremmede og sekulariserte omgivelser.

Zekis følelser er blandede når han nå er tilbake på gamle trakter. De aller fleste av hans 13 søsken i landsbyen Einwardo, har som han søkt et tryggere liv i andre land. Han er glad for å kunne besøke sin gamle far på 85, men ser ikke noen framtid for seg selv her. Overalt treffer Zeki kjente.

Klemmer og kysst utveksles. De ber ham hilse hjem til familie-medlemmer i Sverige. Den største syriakiske befolkningen finnes i Tyskland, men Sverige kommer på andre plass. I Norge finnes det kun noen ganske få.

Mellom 1914 og 1916 ble størstedelen av den kristne befolkningen her fordrevet og massakrert, og inntil en halv million syriakere ble drept. Dette kom i tillegg til en million armenske kristne i det som tyrkiske myndigheter nekter å kalle folkemord. Syriakerne kaller året 1915 for «Seyfo» – sverdets år. Siden da har det skjedd en gradvis utvandring til andre land i Vesten. Fra 1980-tallet skjøt kurder-konflikten fart, og de kristne kom i skvis mellom de stridende partene. Dette er et hardt prøvet folk.

«Sanger fra Katakomben»

– Dere har hjulpet mitt folk, sier Zeki og smiler takknemlig.

Han sikter til musikkprosjektet «Sanger fra Katakomben» som bygger på den eldgamle Jakobsliturgien. CD-en ble innspilt i Mor Gabriel-klosteret av koret SKRUK i april i år, og den første konserten fant sted i Kulturkirken Jakob i Oslo 3. november i år med stappfullt hus. Flere konserter kommer. Stefanusalliansen er med i dette samarbeidet.

– Nå er det mange flere her i Norge som skjønner hvilken arv vi forvalter og hva som står på spill, sier han.

Ideen kom fra Bjørn A. Wegge som har tatt initiativ til flere slike musikkprosjekter. Vi i Stefanusalliansen stiller spørsmålet: Hva nå? Hva mer kan vi gjøre for å bidra til at tragedien ikke skjer?

Gitt at vi om 30 år besøker Tur Abdin og kun finner kirkebygg som forfaller. Kirkesangen på arameisk har forstummet. Stillheten er total. Den siste munk har reist.

Klokka er fem på tolv. Måtte dette ikke skje!

Jul for de forfulgte

Julen er like om hjørnet, og snart skal kristne rundt om i hele verden feire at Jesus Kristus ble født som frelser på denne jord.

Tekst: Kristin Storaker

Den verdensvide kirke samles om juleevangeliet, men feiringene arter seg på forskjellig vis. Noen steder er forfølgelsen så sterk at en synlig markering av julen er umulig. Andre steder er julen en anledning til å dele av sitt overskudd med dem som har mindre.

Magasinet Stefanus har snakket med våre samarbeidspartnere i fire forskjellige land om deres juletradisjoner.

Burma

Chin-folket i delstaten Chin, vest i landet mot grensen til India, har feiret jul i 100 år. For mange har den relativt unge høytiden blitt en favoritt. Før måtte kirker informere lokale myndigheter om sine aktivitetsplaner for julen. I fjor var første året på lenge at dette ikke var nødvendig. Dette er et positivt tegn i retning trosfrihet for Chin-folket.

Chin er en av de fattigste og minst utviklede delstatene i hele Burma. Kostnadene ved julen er derfor tunge å bære. Som regel går kirkene sammen og samler inn penger til en felles feiring. Mange familier har lite til overs, og da er det

Chin-kvinner i juleprosjeksjon i gata i delstaten Chin i Burma. (Foto: CHRO)

godt å ha slekt og venner i utlandet som sender penger fra sine nye hjemsteder.

En populær juletradisjon er julejakten. Fangsten doneres til lokalsamfunnets julefest. Hele samfunnet går sammen om å tilbrede festen, og matlagingen er det som regel de unge som tar seg av. Kylling, gris og mython (en slags villku) er tradisjonelle Chin-retter som serveres til jul.

Nord-Korea

I Nord-Korea er forfølgelsen så sterk at den minste markering av jul er livsfarlig. Julepynt og julesang er derfor uaktuelt. Det er i grunnen svært lite man kan gjøre for å markere høytiden. En av våre partnere i Nord-Korea forteller at de markerer dagen for seg selv med et godt koreansk måltid. For nordkoreanere flest går julehøytiden ubemerket hen.

Det er umulig å vite hvor mange kristne som finnes i Nord-Korea, men man vet at det finnes en undergrunnskirke. Å arrangere gudstjeneste eller lovsangsmøter er altfor risikabelt, derfor finnes det ingen julegudstjeneste å gå til. Noen deler kanskje et bønnnevers de har lært utenat med en annen kristen de stoler på, eller ber en bønn i det stille.

Selv om julen forbigås i stillhet, er det likevel feststemning i slutten av desember. De feirer nemlig fødselsdagen til Kim Jong-ils mor, Kim Jung Suk, den 24. desember. Nyttår markeres også med nyttårsfest og fri fra jobb.

Denne hilsenen ble sendt ut fra det nordkoreanske nyhetsbyrået KCNA, 25. desember 2011. Fra venstre ser vi Kim Jong-ils mor som bærer sin sønn på armen. Til høyre står barnets far, Kim Il-Sung. (Foto: KCNA)

Kirgisiske jenter underholder på nyttårskonsert på et kristent barnehjem i Bisjkek. I bakgrunnen ser du nyttårstreet «jolka». (Foto: Stefanusalliansen)

Kirgisistan

Den eneste offisielle markeringen av Jesu fødsel er at 7. januar er offentlig fridag. Det er Den russisk-ortodokse kirkes markering, og dagen er blitt bevart som fridag fra sovjettiden. Den evangeliske kirken i Kirgisistan hadde sin spede begynnelse for ca 20 år siden. De fleste menighetene feirer Jesu fødsel siste søndag i desember. Da arrangeres det gjerne en spesiell fest, ofte med dramatisering av juleevangeliet, godterier til barna og et felles måltid. Det er ingen markering av romjulen, slik vi kjenner den i Norge, og barna går på skolen helt fram til nyttår.

Nyttår feires stort og med tradisjoner fra sovjettiden. Da tar alle del i feiringen. Av interesse er at kirgiserne har tradisjon for nyttårstre. Det kalles «jolka», som kan ligne på det gammelnorske ordet «jol».

Julen 2012 ble de evangeliske menighetene i Bisjkek enige om å arrangere en julekonsert. De gikk sammen om å leie en stor sportshall i sentrum av byen, og den 7. januar inviterte de til konsert, som på alle måter var en sterk og flott markering av Jesu fødsel.

Stefanusalliansen støttet i mange år barnehjemmet Svetly Put i Bisjkek. Etter at kirgisiske myndigheter innførte strengere religionslover for tre år siden, har ikke Svetly Put kunnet arrangere sin sedvanlige julefest for barna. Staben på barnehjemmet ønsker likevel å formidle julens budskap og serverer derfor et godt måltid den 24. desember. Da benytter de også anledningen til å fortelle hva som skjedde for ca 2 000 år siden.

India

India er et enormt land med stor variasjon i tradisjon og kultur. En av Stefanusalliansens partnere, Christ's Disciples' Fellowship (CDF), holder til i Calcutta i Vest-Bengal. Der er ikke forfølgelse veldig utbredt, og kristne er stort sett frie til å feire jul og lovsynge Gud etter eget ønske.

Calcutta er et av verdens verste slumområder, og gjennom CDF støtter Stefanusalliansen flere kristne skoler som når ut til omkring 1 300 barn. Skolene og kirkene starter julefeiringen allerede 20. desember, og den varer fram til første nyttårsdag. Da avsluttes den med en stor kjærlighetsfest.

På 1. juledag samles alle landsbyboere i sine lokale kirker hvor de får et stykke kake for å feire dagen. Da kommer ofte ikke-kristne også for å ta del i feiringen til sine naboer.

CDF er opptatt av å støtte lokalsamfunnet og hjelpe de trengende. Hver jul deler de derfor ut pledd og klær til fattige samt matkurver til enker. «Julen er en tid for gavmildhet, og vi prøver å dele det vi har med de fattige», avslutter Arabinda Dey fra CDF.

Takk for din julegave til arbeidet for de forfulgte!

Bruk giroen vedlagt bladet eller benytt kontonummer 3000 14 57922.

Egypt – mellom krise og håp

Susan Williams (pseudonym) er en ung koptisk kvinne bosatt i Kairo. Hun følger den politiske utviklingen tett, og er opptatt av situasjonen for kopterne og andre minoriteter. Her er hennes artikkel om Egypt i en sårbar tid.

En massiv bølge av vold og angrep på kirker, en skyteepisode utenfor en kirke etter en vielse der fem mistet livet, og et barn drept på vei hjem fra søndagsskolen – hver uke i Egypt kommer det rapporter om grufulle hendelser rettet mot koptere.

Det har gått så langt at mange koptere nå ikke ønsker å bevege seg utenfor husene sine. Det muslimske brorskap og sympatiserende væpnede grupper har nektet å akseptere at de har mistet sin tidligere politiske makt, og i stedet fortsetter de å legge skylden over på de kristne. Heller ikke militæret, som snakker høyt om at de er ett med folket, har vært i stand til å beskytte koptere mot voldelige angrep.

Lite håp for en bedre framtid

– Fram til nå ser vi ikke noe håp for en bedre framtid i Egypt. Det er enda ikke kommet noe konkret forslag til ny grunnlov som garanterer religionsfrihet og rettigheter for alle trossamfunn til å bygge gudshus, sier Mina Thabet, menneskerettighetsaktivist og en av grunnleggerne av organisasjonen Maspero Youth Union.

– Militæret lovet å reparere alle de ødelagte kirkene og gi kompensasjon til dem som mistet sine hjem under voldsbølgen i august, men vi har ikke sett noe tegn til at løftene blir holdt.

Ifølge Thabet, gjorde ikke den nå avsatte presidenten Mohammed Mursi noe for å stoppe de tiltagende hatefulle ytringene rettet mot minoritetene.

– I Egypt, hvor så mange er analfabeter og lett lar seg påvirke, var veien kort fra hatefulle ytringer til vold, slik vi så det den 14. august.

Vold mot koptere

I løpet av få dager i august i år ble over 50 kirker totalskadet da mobber tente på kirkene, etter først å ha tatt alt av inventar og verdisaker. Mange fulgte ukritisk oppfordringene som kom fra brorskapsledere om å straffe de kristne som nå fikk skylden for at Brorskapet var blitt fratatt sin politiske makt gjennom militærkuppet. Mange koptiske hjem ble også rasert, det samme ble butikker, skoler og institusjoner drevet av kristne.

I landsbyen Nagaa Hassan utenfor Luxor ble fire menn drept rett etter at Morsi ble avsatt. Mange hus ble påtønt, og i frykt for ytterligere angrep søkte flere familier tilflukt i kirken i mange uker etterpå.

I månedene som fulgte, har de massive angrepene på kirkene blitt erstattet av mer sporadiske voldsepisoder rettet mot sivile koptere. I de nordlige delene av Sinai-ørkenen ble en prest skutt og en koptisk forretningsmann halshugget. I havnebyen Arish måtte de fleste koptiske familiene flykte for livet, etter stadige trusler om kidnapping. Mange andre steder har kid-

Solnedgang i Egypt (Foto: Stefanusalliansen/Isene)

nappinger rettet mot velstående koptere økt, og flere ganger resultert i drap der løsepenger ikke har blitt betalt i tide.

Økt frykt

Slike hendelser skaper nødvendigvis mye frykt. Over hele landet ble mange svært opprørte da en ekstremistisk gruppe gikk inn og overtok kontrollen over en landsby i Delga-området, og krevde at kopterne skulle betale «jizya», beskyttelsespenger, dersom de skulle bli værende. Etter noen dager gjenvant politiet kontroll over landsbyen.

Den siste store tragedien var angrepet den 20. oktober, rettet mot gjestene i et bryllup i Al Warraq-området utenfor Kairo. Ukjente gjerningsmenn kjørte på motorsykler og skjøt inn i mengden som var samlet utenfor kirken for å gratulere det nygifte paret. Fire koptere, blant dem to barn, ble drept, sammen med en muslim.

«Vi koptere betaler en høy pris bare for å bli værende som kristne i Egypt», sa Ibrahim George, som mistet sin mor, Camilla Helmy Attyia, i angrepet. «Mange ble også hardt skadet, og for flere familier er det det ene familiemedlemmet som hadde arbeid og inntekt som nå er livstruende skadet.» Når flere voldelige hendelser har skjedd utenfor kirker, er det stadig flere som spør seg selv om de våger å gå til gudstjeneste i dag. Er det verdt å dø for? Kommer barnet mitt tilbake?

Jeg bor selv i Kairo, og har sjelden følt meg utrygg i hovedstaden. Men som mange andre merker jeg at jeg stadig oftere ser meg over skulderen og lurer på hva som venter meg rundt neste gathjørne.

Håp i lidelsen

Som med de fleste vanskelige situasjoner, har det også kommet noe godt ut av disse lidelsene. Mange flere i Egypt har fått opp øynene for den vanskelige situasjonen som koptiske kristne lever under. Folk har blitt sjokkert og forferdet over at barn blir skyteskiver, og oppslutningen rundt Det muslimske brorskapet har aldri vært lavere. Plutselig er det som om den diskrimineringen og undertrykkelsen koptiske aktivister har påpekt i årtier, når igjennom til majoritetsbefolkningen.

Noen av dem som overlevde angrepet i Al Warraq, forteller også at de har kommet langt nærmere Gud gjennom det som skjedde. «Før tok jeg ikke troen min på alvor», sier Awad Botros Khalil. «Men etter å ha vært noen millimeter fra døden, for så å bli mirakuløst helbredet, har jeg et sterkt ønske om å leve nærmere Gud.»

Ibrahim George forteller at Nermeen og Ashraf Atta Allah, som mistet sin åtte år gamle datter, fikk tilbake noe av sitt

Kopterne fortsetter sin kirkeaktivitet, selv etter blodige angrep. Her feires gudstjeneste i en brannskadet kirke. (Foto: Will Morris)

tidligere livsmot da deres sønn, som også var blitt skutt og hadde livstruende skader i magen, ble helbredet på sykehuset. «Midt i enhver far og mors verste mareritt fikk de oppleve Guds nærvær gjennom underet som skjedde med sønnen deres. Det ga dem et nytt lys over de tunge dagene», fortsetter George.

Pave Tawadros er også sterkt preget av krisen som hans kirke, og hele Egypt, går igjennom. Han har selv oppsøkt mange av voldsopfrene og deres pårørende. «Vi ber om at Gud må fortsette å beskytte vårt land», sa paven under en minnegudstjeneste. «Og vi holder fast på at døren er åpen inn til tilgivelsen for enhver som angret det han har gjort.»

Oversatt og bearbeidet av Hilde Skaar Vollebæk.

Glimt fra verden

ved Elisabeth Engelsviken

NIGERIA

Ed på besøk i Nigeria

I midten av oktober reiste Ed Brown, leder for menneskerettighetsarbeidet i Stefanusalliansen, til den nordlige delen av Nigeria. De to første dagene underviste han i menneskerettigheter for kirkeledere. Deretter var det lange dager med møter og intervjuer med kristne som har opplevd forfølgelse.

Møtet med Marcus

Ed hadde et sterkt møte med Marcus Ahoo, en 71 år gammel landsbyhøvding i delstaten Kaduna, som har opplevd å se sin landsby bli angrepet, sitt hus ødelagt, kirken brent ned og sin datter skutt og drept foran huset. Allikevel sa han: «Takk for at dere kom til oss. Jeg er overveldet av at dere vet om oss og at dere ser hvor desperat situasjonen er. Jeg er full av glede over at dere tar tid til å komme hit og se vår situasjon selv. Må Gud velsigne dere i alt dere gjør.»

Ed sier at han følte seg liten og ydmyk i møte med denne mannen som hadde mistet så mye og allikevel uttrykte takknemlighet og lyste velsignelsen over dem.

De kristne i Bauchi

Ed hadde også møte med kristne i Tafawa Balewa i delstaten Bauchi. De har opplevd flere angrep de siste årene. Likevel begynte høvdingen der med å si: «Det er en gave at dere kommer til oss. Må Gud fortsette å bevare dere og velsigne dere.» Deretter fikk vi flere beretninger av enkeltmennesker som hadde opplevd angrep og vold mot seg og sin familie. En kvinne våknet midt på natten da hun hørte skuddveksling. Hun prøvde å rømme, men ble skutt i beinet. Hun klarte å komme seg til et skjulested i huset, men angriperne fulgte blodsporene, og da hun så mannen med macheten, sa hun: «Jesus, nå er jeg ferdig.» Hun løftet høyrehånden idet angriperen slo til med macheten, og Ed fikk se arrene på håndledd, skulder og hode og skuddsåret i beinet. Dessverre var ikke hennes opplevelse unik. I løpet av de dagene Ed var i Nigeria, traff han flere som hadde lignende opplevelser. Men felles for dem alle var at de hadde opplevd at Gud var med dem i trengselen.

Marcus Ahoo (t.v. i hvit skjorte) er takknemlig for besøk fra Norge. (Foto: David Warnock)

BURMA

Innsats i Arakan-staten

Et team fra Stefanusalliansens samarbeidspartnere, Free Burma Rangers (FBR), gjennomførte i august et hjelpeoppdrag i flere landsbyer i delstaten Arakan. Teamet dro til områder hvor de ikke hadde vært før, og fikk på den måten en bedre forståelse av befolkningens situasjon. De dro til fjerntliggende, etniske Arakan-områder som får lite oppmerksomhet utenfra. Teamet ga medisinsk hjelp, oppmuntring og støtte, og de forsøkte å finne ut hva som var landsbyboernes største behov. Det viste seg at de levde under svært fattige kår. Menneskene i disse landsbyene har lenge lidd under styret til militærregimet i Burma, selv om de ikke er internt fordrevne. Utdannelses-situasjonen er prekær. Alle landsbyene som ble besøkt, hadde grunnskole, men bare en av dem hadde en videregående skole. Ofte må elevene droppe ut av skolen for å hjelpe familien med økonomi og arbeid. Landsbyene hadde heller ikke sykehus. Hvis noen ble syke, måtte de dra til en større by for å få medisinsk hjelp, og ofte hadde de heller ikke råd til behandling. FBRs medisinske team

FBR-temaet behandlet over 1 000 pasienter i løpet av sitt opphold i Arakan. (Foto: FBR)

klarte å yte hjelp til så mange som 1 041 pasienter i disse fire landsbyene. Teammedlemmene sier at de er svært takknemlige for å kunne tjenestegjøre der og for muligheten de har fått til lære mer om behovene til menneskene i denne delen av det vestlige Burma.

EGYPT

Fire drept etter kirkebryllup

Væpnede menn på motorsykel skjøt mot bryllupsgjestene utenfor en kirke i Warraq, nær Kairo, søndag 20. oktober. Fire mennesker ble drept og minst 18 såret. De maskerte overfallsmennene skjøt tilfeldig inn i mengden mens folk forlot kirken. Det egyptiske, statlige nyhetsbyrået MENA rapporterte at en av de døde var en åtte år gammel jente. I løpet av dagen etter angrepet bekreftet offentlige tjenestemenn at også en tolv år gammel jente var blant de døde. De to andre som ble drept, var 77 og 62 år gamle. Religiøse og politiske ledere i Egypt var raskt ute med å fordømme angrepet. Biskopen i Jomfru Maria-kirken, hvor angrepet fant sted, hevdet at overfallsmennene ikke kom fra Warraq. Han sa også at muslimer og kristne i dette nabolaget har et godt forhold til hverandre. Sikkerhetsstyrker informerte allerede mandagen etter angrepet at flere mistenkte personer var arrestert på bakgrunn av øyenvitner.

RUSSLAND

Årsmøte i Institute for Bible Translation (IBT)

Generalsekretær Hans Aage Gravaas deltok ved årsmøtet i IBT i Moskva, 27.-30. september. IBT er en av Stefanusalliansens eldste samarbeidspartnere, som arbeider med bibeloversettelse til mange språk i Sentral-Asia og i det

IRAN

Det nytter å appellere

Mange av dere som leser Magasinet Stefanus, var med og appellerte for iranske Muhammad-Hadi Bordbar (også kalt Mustafa) i september. Den 31. juli i år ble han dømt til ti års fengsel på grunnlag av falske, politiske anklager etter å ha sittet fengslet siden desember i fjor. Mustafa er en 27 år gammel kristen konvertitt fra islam. Nå har imidlertid det gledelige skjedd. Mustafa er løslatt fra det beryktede Evin-fengselet i Teheran. En appellhøring ble holdt 30. oktober. Alle anklager mot ham ble frafalt, og den 3. november kunne han forlate Evin-fengselet som en fri mann.

Rundt omkring i Iran sitter fortsatt mange andre troende fengslet og venter på høringer eller resultater av appeller. Vær med å be for dem!

tidligere Sovjetunionen. Stefanusalliansens bidrag går først og fremst til oversettelsesarbeid til to språk i Kaukasus, Lezgi og Dargin. Møtet i år var preget av lederskifte i IBT. Vitaly Voinov tar over etter Marianne Beerle-Moor, som slutter etter mange års tjeneste.

Fra religiøs fristat til versting

«Dere er fri til å gå til deres templer. Dere er fri til å gå til deres moskeer eller til hvilke som helst andre guds- hus i staten Pakistan. Dere er fri til å tilhøre hvilken som helst religion, kaste eller overbevisning – det er utenom statens anliggende.»

Tekst og foto: Kristin Storaker

Disse ordene ble ytret av Pakistans grunnlegger og første president, Muhammad Ali Jinnah, i 1947. Pakistan løsrev seg fra India nettopp på grunn av religiøs forfølgelse. Pakistan skulle være en stat for muslimene i India, men med rom for alle trosretninger.

Slik ble det ikke. Snarere tvert i mot er Pakistan i dag et av verdens verste land når det gjelder trosfrihet. Pakistan har svært høy samfunnsfiendtlighet mot annerledes troende, samtidig som myndighetsrestriksjonene også er svært høye. Til sammen utgjør dette et giftig miljø for annerledes troende, blant dem kristne.

Peter Majeed er pakistansk kristen og for tiden bosatt i Norge. Her studerer han til en mastergrad i diakoni på Diakonhjemmet i Oslo. Tidligere har han studert på Misjonshøgskolen i Stavanger. Majeed har et spesielt for-

Peter Majeed

hold til Norge, da hans far og bestefar har samarbeidet nært med norske misjonærer i Pakistan. Majeed har hatt flere lederroller i den pakistanske kirke, og håper å reise tilbake til Pakistan når han er ferdig med studiene.

Magasinet Stefanus møtte Majeed for en prat om situasjonen i Pakistan.

– Å være kristen i Pakistan er som å være annenrangs borger. Man blir ikke regnet som en ekte pakistaner, men som en som tilhører Vesten. Dette påvirker både det sosiale og det økonomiske livet, forteller Majeed.

– Som kristen er det visse jobber som er uaktuelle. Særlig i det private markedet. Der sier de det rett ut: «Du er kristen, denne jobben er ikke for deg!» I det statlige er det visse kvoter avsatt for religiøse minoriteter. Dette gjelder ikke i det private.

Pakistanske myndigheter har iverksatt noen tiltak for å beskytte landets religiøse minoriteter, som for eksempel kvotering inn i statlige arbeidsplasser. Men i praksis er det lite som skjer. Lovverket fungerer som et tomt skalkeskjul. Diskriminering og angrep skjer hyppig. Straffefriheten er høy.

– Hvis myndighetene beskytter oss, hvorfor blir da kirker fremdeles angrepet? Myndighetene bruker fine ord, men det er lite handling!

– Peter Majeed, tror du det kan bli trosfrihet i Pakistan?

Svaret kommer kort og kontant: «Nei.» Han fortsetter: «Pakistan er en islamsk stat. Intoleranse overfor annerledes troende har fått sterkt rotfeste, og jeg kan ikke se at trosfrihet er mulig der.»

Etter årevis med diskriminering og angrep har frykten satt seg i den kristne befolkningen. Majeed avslutter derfor med en bønneoppfordring til det norske folk:

– Vær så snill å be for kristne i Pakistan – at de må bli bevart sterke i sin tro. Å gå med Jesus gjennom forfølgelsen er vanskelig, men det gjør godt for tro og sjel.

Økt medieoppmerksomhet?

«En av pressens aller viktigste oppgaver er å beskytte enkeltmennesker og svake grupper mot overgrep, forømmelser og i verste fall forfølgelse.»

Tekst: Gisle Skeie

Dette sitatet er hentet fra fagbladet Journalisten, som i 2007 kåret «forfølgelse av kristne i Midtøsten» til en av årets mest glemte sak i mediene. I begrunnelsen het det videre:

«Juryen vil rette oppmerksomheten mot forfølgelse av kristne minoriteter i muslimske land. (...) For noen er situasjonen livstruende, mens mange opplever undertrykking og trusler mot sin kultur og livsutfoldelse. Flere internasjonale menneskerettsorganisasjoner (...) har rettet appeller og levert dokumentasjon om fengsling, trakassering og forfølgelse på grunnlag av tro og livssyn i muslimske land. Dette har fått lite oppmerksomhet i toneangivende norske medier.»

Økt Midtøsten-fokus

Saken ble slått stort opp, blant annet med et fyldig intervju med biskop Thomas i Egypt. En annen som ble intervjuet, var Erling Rimehaug, samfunnsredaktør i Vårt Land. Han var enig med Journalisten i at dette var en glemte sak, og at også hans egen avis trengte å skjerpe fokuset. Men hva tenker samfunnsredaktøren om dette i dag, flere år etter Journalistens kåring?

– Erling Rimehaug, opplever du at norske medier gjennom de siste årene har hatt et sterkere fokus på forfulgte kristne minoriteter?

– Jeg opplever et sterkt økende fokus på forfulgte kristne minoriteter, men først og fremst i Midtøsten. Dette henger ganske sikkert sammen med den arabiske våren og de angrepene kristne ble utsatt for i Egypt. Dette ble dekket grundig av internasjonale medier, og dermed definert som en mediesak. Dermed ble det også en viss interesse for hva de kristne andre steder i Midtøsten blir utsatt for. Også Nigeria har fått en del oppmerksomhet via det generelle nyhetsbildet.

– Hva med trosfrihet mer generelt?

– Trosfrihet som menneskerettighet har ikke fått samme oppmerksomhet. Forfølgelse av kristne behandles mer som en forfølgelse av minoriteter enn spesifikt som trosforfølgelse. Oppmerksomheten om trosfrihet henger mer

Mediene under lupen. (Bildemontasje: ScanStockPhoto/Gisle Skeie)

sammen med hjemlige forhold, der slikt som hijab, omskjærrelse, kors, skolegudstjenester og lignende har brakt trosfriheten og trosfrihetens grenser på banen.

– Hvorfor er det mindre fokus på «trosfrihet» enn på «forfølgelse»?

– Trosfriheten som menneskerettighet står ikke like sterkt som andre rettigheter, i manges bevissthet. Jeg tror det henger sammen med vårt samfunns lange historie med statskirke og kristen dominans. Mange har vanskelig for å se tro som noe som er truet, de opplever det snarere som truende. I de senere årene gjelder det også islam.

Lignende erfaring

Stefanusalliansens erfaringer fra de siste årene samsvarer godt med Rimehaugs opplevelse. Mediefokuset på Egypt – og andre land som redaksjonene kan plassere under vignetten «den arabiske våren» – har til tider vært massivt. Det har også medført at Stefanusalliansen oftere enn før blir bedt om kommentarer og intervjuer i større, sekulære medier.

Når det gjelder det mer generelle temaet trosfrihet, er interessen mer lunken. I tillegg til grunnene som Rimehaug nevner, kan dette skyldes at mange nok oppfatter temaet som litt tørt, teoretisk og «for de spesielt interesserte». Dette jobber våre medarbeidere stadig mer målbevisst med: Hvordan skape folkelig engasjement og medieinteresse for trosfrihet som en grunnleggende menneskerettighet?

Utfordringen

Journalistens jury i 2007 avsluttet sin begrunnelse slik: «Når myndigheter i religionens navn bruker makt, trusler og vold for å hindre avvikende tro og religiøs praksis, så er det viktig at frie medier har mot og vilje til å sette søkelyset på dette.»

Utfordringen er herved gitt. Også til oss selv.

Skien kirke:

Plasthjerter, gullsko og forestillingen om Mamma Maggie

En tirsdag ettermiddag i oktober er det full aktivitet utenfor Skien kirke. Her står en forventningsfull barnegruppe klare til å gyve løs på høstens store prosjekt: Å spraye brukte sko med gullspray.

Barne- og ungdomsdiakon Trygve Wikstøl har fått hele menigheten til å donere sine gamle sko. «Dette er sko som har båret hele menigheten, snart skal de lede oss fram, helt inn til krybben», smiler Trygve. Så blir barnegruppa introdusert for Mamma Maggies arbeid i Kairo og Stefanusbarna som blant annet produserer sko for utdeling til de aller fattigste familiene.

«Før jul skal vi stille ut skoene i kirkerommet, på vandring fram til krybben i midten. Det blir også anledning til å kjøpe en gullsko på nyåret, og slik være med på å støtte menighetens misjonsprosjekt», fortsetter Trygve. Menighetens barnekor er også i gang med å øve på nyskrevne sanger om Mamma Maggies liv, og skal sette opp en hel forestilling senere.

Tidligere samme dag har også det nye konfirmantkullet fått et møte med realitetene på søppelfjellet. Å sortere og smelte om plastikk er en vanlig inntektskilde for mange av

(Foto: Stefanusalliansen)

familiene Stefanusbarna jobber blant. Etter iherdig utforskning fra Trygve og kollega Tormod Klovning, fant de ut at også norske plastposer kan smeltes om og dryppes ned i hjerteformer. Hver konfirmant får med seg sitt hjerte med en magnet bakpå. Beskjeden er klar: Heng hjertet opp på kjøleskapet hjemme, og når noen lurer på hva dette er for noe, så kan dere fortelle dem om Mamma Maggie og barna i søppelslummen!

Fakler over hele landet

Fakkeltog i Hamar, Bergen, Molde, Oslo, Stord, Kristiansand, Trondheim, Stavanger, Halden. Takk til alle som har deltatt!

Søndag 10. november gikk årets siste fakkeltog for forfulgte kristne av stabelen. Totalt ble det i løpet av et par uker arrangert rekordmange ni fakkeltog.

Tusen takk til alle dere som har vært med å arrangere fakkeltogene lokalt! Og til alle som møtte opp! Uten det flotte, lokale grasrotengasjementet hadde det ikke vært mulig å få til dette.

Vi får mange tilbakemeldinger om hvor fint det er å oppleve at kristne fra så mange forskjellige kirker, menigheter og forsamlinger står sammen om dette. Takket være dere som planlegger og deltar lokalt, er fakkeltogene i ferd med å bli noen av landets største økumeniske arrangementer.

Fakkeltog i Oslo (Foto: Stefanusalliansen/Skeie)

Brukt & Bra!

I Veggli i Buskerud har en ung idealist startet opp bruktbutikk til inntekt for Mamma Maggies arbeid på Søppelfjellet i Kairo. Initiativtaker Toralill Sjøvåg (bildet) startet opp butikken i desember i fjor, og hadde i oktober i år allerede samlet inn 149 000 kroner til formålet. Det er imponerende!

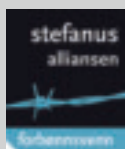
Formålet ble valgt etter en gjennomgang av norske misjonsblader. Toralill forteller:

– Jeg satte meg ned og bladde i misjonsbladene, rett og slett, og jeg kjente til Stefanusalliansen og Mamma Maggies arbeid. Det føltes helt riktig å lande på dette, fordi det ville være et samlende formål på tvers av kirkesamfunn her hjemme, og fordi det kommer til en gruppe som så åpen-

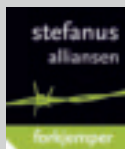
Toralill Sjøvåg utenfor bruktbutikken. (Begge foto: Åse Bergan)

BLI MED – SAMMEN FOR DE FORFULGTE!

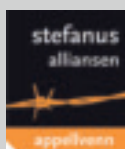
BE!

Be for mennesker, kirker, land og prosjekter. Du kan få aktuelle bønneemner på e-post (ukentlig) eller i Magasinet Stefanus.

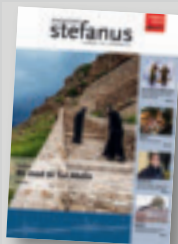
GI!

Forkjemper er navnet på vår faste giver-tjeneste. Faste gaver gir økt forutsigbarhet og lave administrasjonskostnader. Les mer: www.forkjemper.no

PROTESTER!

Bli en av våre 6500 appellvenner! En aksjon i måneden. Du kan få appellene tilsendt som e-post, brevpost eller sms (send sms: ROP til 2377).

LES!

Magasinet Stefanus gir god informasjon. Syv utgaver i året. Abonnementet er gratis. Du kan også få nyhetsbrev på e-post hver tredje uke.

Påmelding/mer info:

www.stefanus.no • post@stefanus.no • Tlf.: 23 40 88 00

bart trenger hjelp. Det gir også mening å støtte kristne i Midtøsten.

Da det nærmet seg åpning av butikken den 7. desember i fjor, var hyllene ennå tomme. I løpet av få uker ble butikken fylt opp med klær, bøker, porselen, leker og andre duppeditter fra velvillige givere fra lokalmiljøet og omegn. I dag holder butikken åpent tre dager i uka ved hjelp av en gjeng frivillige med Toralill i spissen.

– Hvis det er noen der ute som har drømt om noe lignende, vil jeg si: Kast dere uti det! Det er lite kapitalintensivt, så man kan alltid prøve, og heller ha loppemarked og selge seg ut om det ikke går. Men jeg har inntrykk av at slike steder stort sett klarer seg fint. Det er bare å ta kontakt med meg om noen har spørsmål om oppstart og drift av bruktbutikk!

«Dette er mitt bud til dere: Elsk hverandre!»

«Om verden hater dere, skal dere vite at den har hatet meg først. Hadde dere vært av verden, hadde verden elsket sitt eget. Men dere er ikke av verden. Jeg har jo utvalgt dere fra verden, og derfor hater verden dere.

Husk hva jeg sa til dere: En tjener er ikke større enn sin herre. Har de forfulgt meg, vil de også forfølge dere. Har de holdt fast på mitt ord, vil de også holde fast på deres.

Alt dette vil de gjøre mot dere for mitt navns skyld. For de kjenner ikke ham som har sendt meg.»

Joh 15,17-21
(Bibelselskapets oversettelse av 2011)